T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/115
KARAR NO : 2026/232
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: Irak uyruklu olan davacının, 6458 sayılı Kanun uyarınca haksız ve hukuka aykırı şekilde idari gözetim altında tutulduğundan bahisle, uğradığı ileri sürülen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : L. A. F. A.
Vekili : Av. T. Ç.
Davalı : Gaziantep Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Irak uyruklu olan müvekkili hakkında sınır dışı etme ve idari gözetim kararı verildiğini, sınır dışı etme işleminin İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 05/02/2025 tarih ve E.2024/3504, K.2024/462 sayılı kararıyla iptal edildiğini, 12/08/2024 - 07/03/2025 tarihleri arasında Gaziantep ilinde bulunan geri gönderme merkezinde haksız ve hukuka aykırı şekilde idari gözetim altında tutulduğunu ileri sürerek 1.000 TL maddi, 150.000 TL manevi tazminat olmak üzere toplam 151.000 TL'nin yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 1. İdare Mahkemesi 02/07/2025 tarih ve E.2025/838, K.2025/2773 sayılı kararı ile *"idari gözetim kararının Gaziantep Valiliği tarafından verildiği dikkate alındığında davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Kanun'un 36/1. maddesi uyarınca Gaziantep ilinin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu Gaziantep İdare Mahkemesinin yetkili olduğu"* gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine karar vermiştir.

3. Gaziantep 1. İdare Mahkemesi 12/09/2025 tarih ve E.2025/908, K.2025/1529 sayılı kararı ile, *"talebin haksız sınır dışı etmeden kaynaklı tazminat mı yoksa Sulh Ceza Hakimliklerinin görev alanına dahil olan 208 gün boyunca haksız şekilde idari gözetim altında tutulmaktan kaynaklı tazminat mı olduğu hususunda mahkemece tereddüt oluştuğu"* gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'u 3. ve 5. maddelerine uygun bulunmayan dava dilekçesinin aynı Kanun'un 15/1-d maddesi uyarınca her bir tazminat talebi yönünden ayrı ayrı dilekçelerle dava açmakta serbest olmak üzere reddine karar vermiştir.

4. Davacı vekili 05/11/2025 tarihli yenileme dilekçesi ile, haksız gözetim kararı nedeniyle, 1.000 TL maddi, 200.000 TL manevi olmak üzere toplam 201.000 TL tazminatın davalıdan tahsilini talep etmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

5. **Gaziantep 1. İdare Mahkemesi 13/11/2025 tarih ve E.2025/1380 K.2025/1903 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı mercilerine ait olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; 07/03/2025 tarihinde İstanbul 1.İdare Mahkemesinin E:2025/838 sayılı esasına kayden açılan davada, Irak uyruklu davacı tarafından; hakkında haksız şekilde alınan sınır dışı etme ve idari gözetim kararı nedeniyle şimdilik 1.000,00 TL maddi ve 150.000,00 TL manevi tazminatın davalı idareden tahsil edilerek tarafına ödenmesinin talep edildiği, İstanbul 1.İdare Mahkemesinin 02/07/2025 tarih E:2025/838, K:2025/2773 sayılı kararıyla; "...uyuşmazlıkta idari gözetim sürecinin yapılacak yargılama bakımından birbirinden ayrı olarak değerlendirilemeyeceği ve son idari gözetimin kararının Gaziantep Valiliği tarafından verildiği dikkate alındığında iş bu davanın görüm ve çözümünde 2577 Sayılı Kanun'un 36/1 maddesi uyarınca Gaziantep İli'nin idari yargı yetkisi yönünden bağlı bulunduğu Gaziantep İdare Mahkemesi'nin yetkili olduğu..." gerekçesiyle davanın yetki yönünden reddine karar verilerek dosyanın Mahkememize gönderildiği ve E:2025/908 esasına kaydedildiği, Mahkememizce 02/07/2025 tarihinde; "... dava dilekçesinin konu kısmında '...haksız şekilde alınan sınır dışı etme ve idari gözetim kararı...' ifadelerine yer verildiği, açıklamalar kısmının 9. Maddesinde ise '... haksız idari gözetim ile sınır dışı etme kararı gereğince mahrum kalınan gelir sebebiyle maddi ve manevi tazminat talebi...' ifadelerine yer verildiği, yine açıklamalar kısmının 9. Maddesinin d. bendinde '...idari gözetim altında tutulduğu 208 günlük süre boyunca çalışamamasından ötürü maddi tazminat talebinde bulunma zorunluluğu...' ifadelerine yer verildiği,dolayısıyla haksız sınır dışı işleminden kaynaklı mı tazminat talep edildiği, idari gözetim şartlarının kötülüğüne dayalı ve idari hizmet kusuruna dayalı sayılabilecek zararlardan kaynaklı mı tazminat talep edildiği, yoksa Sulh Ceza Mahkemelerinin görev alanına dahil olan 208 gün boyunca haksız şekilde idari gözetim altında tutulduğu iddiasıyla idari gözetim süresine dayalı tazminat talep edildiği hususunda tereddüte düşüldüğü..." gerekçesiyle davanın dilekçesinin reddine karar verildiği, anılan karar üzerine 05/11/2025 tarihinde yenilenen dava dilekçesinde; davacının hiçbir suça karışmadığı halde İstanbul Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğünün 12/08/2024 tarihli işlemiyle idari gözetim altına alınarak Geri Gönderme Merkezine gönderildiği, İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 2024/3504 Esas, 2025/462 Karar sayılı ve 05/02/2025 tarihli ilamıyla sınır dışı etme kararının iptal edildiği, bu iptalin idari gözetim kararının da haksızlığını ortaya koyduğu, bu süreçte çalışma hakkının engellendiği, ailesinin ve kendisinin temel ihtiyaçlarını karşılayamadığı, yeni bir işe girmesinin zorlaştığı, haksız idari gözetim kararı gereğince mahrum kaldığı gelir sebebiyle maddi ve manevi tazminat talebi olduğu, yaklaşık 207 gün boyunca haksız şekilde idari gözetim altında tutulması sebebiyle gelir kaybına uğradığı ileri sürülerek şimdilik 1.000,00-TL maddi, 200.000,00-TL manevi tazminatın ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda; uyuşmazlığın 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 57. maddesinde düzenlenen idari gözetim altına alınma işleminden kaynaklandığı ve aynı Kanunun 57. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca idari gözetim kararlarına karşı yapılan başvuruların Sulh Ceza Hakimliği'nce çözümlenmesi gerektiği, hukuka uygunluk denetimi idari yargı koluna ait olmayan işlemin hukuka aykırılığından kaynaklı tazminat isteminin de idare mahkemelerince değerlendirilmesinin mümkün olmadığı ve adli yargı mercileri tarafından çözüme kavuşturulması gerektiği anlaşıldığından, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanı kapsamında olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 30.05.2022 tarih ve E:2022/225 K:2022/296 sayılı kararı, 19.06.2023 tarih ve E:2023/176 K:2023/482 da bu doğrultudadır. ..."

6. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

B. Adli Yargıda

7. **Gaziantep 6. Sulh Ceza Hakimliği 17/12/2025 tarih ve D. İş No: 2025/8049 sayılı kararı** ile idari gözetim altında bulunan L. A. F. A. hakkında verilen idari işlem ve eylemler nedeniyle maddi manevi tazminat talebinin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatının idari gözetim kararına karşı sulh ceza hâkimine başvurabileceğinin belirtildiği, Sulh Ceza Hakimliklerinin idari gözetim kararına itiraz başvurularını incelemeye yetkili olduğu, 6458 Sayılı Kanun'da idari gözetim nedeniyle tazminat taleplerinin Sulh Ceza Hakimliklerince karara bağlanacağına dair bir hükmün bulunmadığı, başvuran hakkında devam eden herhangi bir idari gözetim kararının da bulunmadığı, idari gözetim kararlarının idare tarafından sınır dışı etme kararı üzerine yine idare tarafından verildiği, 6458 Sayılı Kanunda idari gözetim kararına itirazın Sulh Ceza Hakimliklerince değerlendirileceği şeklindeki düzenlemeden yola çıkarak salt bu nedenle tazminat isteminin de Sulh Ceza Hakimliklerince karar bağlanacağı sonucunu çıkarılamayacağı tespit edilmiştir.*
>
> *Kanun koyucunun idari gözetim hususunda itirazı sulh ceza hakimliklerinin değerlendirilmesi düzenlemesini getirmesinde amacın özgürlüğü kısıtlanan bir yabancının özgürlüğüne tekrar elde edebilmesi yolunda en hızlı ve en tecrübeye sahip hakimlik/mahkemenin sulh ceza hakimliği olmasından kaynaklanmaktadır.*
>
> *Dikkat edilirse 6458 Sayılı Yasa da idari gözetim nedeni ile yabancıya tazminat ödeneceğine dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Yine CMK'de de bu şekilde bir hüküm mevcut değildir. Bir an için sulh ceza hakimliklerinin bu hususta karar verebileceği düşünülse de dahi verilecek kararın herhangi bir yasal dayanağı bulunmamaktadır.*
>
> *Açıklandığı üzere Sulh Ceza Hakimliklerinin tazminat hususunda görevinin olmadığı kanaatine varılarak başvurunun görev yönünden reddine ..."*

8. Davacı vekilinin dilekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Gaziantep 1. İdare Mahkemesince idari ve adli yargı dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı; yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılara sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir."*

10. 6458 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

> *"(1) Bu Kanun, yabancılarla ilgili iş ve işlemleri; sınırlarda, sınır kapılarında ya da Türkiye içinde yabancıların münferit koruma talepleri üzerine sağlanacak uluslararası korumayı, ayrılmaya zorlandıkları ülkeye geri dönemeyen ve kitlesel olarak Türkiye'ye gelen yabancılara acil olarak sağlanacak geçici korumayı kapsar.*
>
> *(2) Bu Kanunun uygulanmasında, Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası anlaşmalar ile özel kanunlardaki hükümler saklıdır."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

11. 6458 sayılı Kanun'un *"İnsani ikamet izni"* başlıklı 46. maddesi şöyledir:

"(1) Aşağıda belirtilen hâllerde, diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmadan, Bakanlıkça belirlenen sürelerle sınırlı olmak kaydıyla ve Genel Müdürlüğün onayı alınarak valiliklerce insani ikamet izni verilebilir ve bu izinler uzatılabilir:

a) Çocuğun yüksek yararı söz konusu olduğunda

b) Haklarında sınır dışı etme veya Türkiye'ye giriş yasağı kararı alındığı hâlde, yabancıların Türkiye'den çıkışları yaptırılamadığında ya da Türkiye'den ayrılmaları makul veya mümkün görülmediğinde

c) 55 inci madde uyarınca yabancı hakkında sınır dışı etme kararı alınmadığında

ç) 53 üncü, 72 nci ve 77 nci maddelere göre yapılan işlemlere karşı yargı yoluna başvurulduğunda

d) Başvuru sahibinin ilk iltica ülkesi veya güvenli üçüncü ülkeye geri gönderilmesi işlemlerinin devamı süresince

e) Acil nedenlerden dolayı veya ülke menfaatlerinin korunması ile kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından Türkiye'ye girişine ve Türkiye'de kalmasına izin verilmesi gereken yabancıların, ikamet izni verilmesine engel teşkil eden durumları sebebiyle diğer ikamet izinlerinden birini alma imkânı bulunmadığında

f) Olağanüstü durumlarda

(2) İnsani ikamet izni alan yabancılar, iznin veriliş tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak zorundadır."

12. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme"* başlıklı 52. maddesi şöyledir:

"Yabancılar, sınır dışı etme kararıyla, menşe ülkesine veya transit gideceği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye sınır dışı edilebilir."

13. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı"* başlıklı 53. maddesi şöyledir:

"(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır.

(2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(3)(Değişik:21/11/2024-7533/36 md.) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancının rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez."

14. 6458 sayılı Kanun'un *"Sınır dışı etme kararı alınacaklar"* başlıklı 54. maddesi şöyledir:

"(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır:

a) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler

b) Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

c) Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı bilgi ve sahte belge kullananlar

ç) Türkiye'de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar

d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar

e) Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler

f) İkamet izinleri iptal edilenler

g) İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler

ğ) Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler

h) Türkiye'ye yasal giriş veya Türkiye'den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler ya da bu hükümleri ihlale teşebbüs edenler

ı) Hakkında Türkiye'ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye'ye geldiği tespit edilenler

i) Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar

j) İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar

k) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/36 md. ; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler.

(2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/36 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/31 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri kapsamında oldukları değerlendirilen uluslararası koruma başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında uluslararası koruma işlemlerinin her aşamasında sınır dışı etme kararı alınabilir.";

15. 6458 sayılı Kanun'un "*Sınır dışı etmek üzere idari gözetim ve süresi*" başlıklı 57. maddesi şöyledir:

"(1) 54 üncü madde kapsamındaki yabancılar, kolluk tarafından yakalanmaları hâlinde, haklarında karar verilmek üzere derhâl valiliğe bildirilir. Bu kişilerden, sınır dışı etme kararı alınması gerektiği değerlendirilenler hakkında, sınır dışı etme kararı valilik tarafından alınır. Değerlendirme ve karar süresi kırk sekiz saati geçemez.

(2) (Değişik:6/12/2019-7196/77 md.) Hakkında sınır dışı etme kararı alınanlardan; kaçma ve kaybolma riski bulunan, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal eden, sahte ya da asılsız belge kullanan, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayan, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar hakkında valilik tarafından idari gözetim kararı alınır ya da 57/A maddesi uyarınca idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilir. Hakkında idari gözetim kararı alınan yabancılar, yakalamayı yapan kolluk birimince geri gönderme merkezlerine kırk sekiz saat içinde götürülür.

(3) Geri gönderme merkezlerindeki idari gözetim süresi altı ayı geçemez. Ancak bu süre, sınır dışı etme işlemlerinin yabancının iş birliği yapmaması veya ülkesiyle ilgili doğru bilgi ya da belgeleri vermemesi nedeniyle tamamlanamaması hâlinde, en fazla altı ay daha uzatılabilir.

(4) (Değişik:6/12/2019-7196/77 md.) İdari gözetimin devamında zaruret olup olmadığı, valilik tarafından her ay düzenli olarak değerlendirilir. Gerek görüldüğünde, otuz günlük süre beklenmez. İdari gözetimin devamında zaruret görülmeyen yabancılar için idari gözetim derhâl sonlandırılır. Bu yabancılara, 57/A maddesi uyarınca idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilir.

(5) İdari gözetim kararı, idari gözetim süresinin uzatılması ve her ay düzenli olarak yapılan değerlendirmelerin sonuçları, gerekçesiyle birlikte yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Aynı zamanda, idari gözetim altına alınan kişi bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa, kendisi veya yasal temsilcisi kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

(6) İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetim kararına karşı sulh ceza hâkimine başvurabilir. Başvuru idari gözetimi durdurmaz. Dilekçenin idareye verilmesi hâlinde, dilekçe yetkili sulh ceza hâkimine derhâl ulaştırılır. Sulh ceza hâkimi incelemeyi beş gün içinde sonuçlandırır. Sulh ceza hâkiminin kararı kesindir. İdari gözetim altına alınan kişi veya yasal temsilcisi ya da avukatı, idari gözetim şartlarının ortadan kalktığı veya değiştiği iddiasıyla yeniden sulh ceza hâkimine başvurabilir.

(7) İdari gözetim işlemine karşı yargı yoluna başvuranlardan, avukatlık ücretlerini karşılama imkânı bulunmayanlara, talepleri hâlinde 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatlık hizmeti sağlanır.

(8) (Ek:6/12/2019-7196/77 md.) İdari gözetim altına alınan yabancıların uyruklarının tespit edilmesi amacıyla elektronik ve iletişim cihazları incelenebilir. İnceleme sonucunda elde edilen veriler bu amaç dışında kullanılmaz."

16. 6458 sayılı Kanun'un *"İdari gözetime alternatif yükümlülükler"* başlıklı 57/A. maddesi şöyledir:

"(Ek:6/12/2019-7196/78 md.)

(1)57 nci maddenin ikinci fıkrasında sayılan yabancılara ya da idari gözetimi sonlandırılan yabancılara aşağıdaki idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilebilir:

a) Belirli adreste ikamet etme

b) Bildirimde bulunma

c) Aile temelli geri dönüş

ç) Geri dönüş danışmanlığı

d) Kamu yararına hizmetlerde gönüllülük esasıyla görev alma

e) Teminat

f) Elektronik izleme

(2) Yabancıya birinci fıkradaki yükümlülüklerden bir ya da birkaçının getirilmesi durumunda, bu süre yirmi dört ayı geçemez.

(3) 57nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında olup da idari gözetim altına alınmayan yabancılara bu maddenin birinci fıkrasında sayılan yükümlülüklerden birinin ya da birkaçının getirilmesi zorunludur.

(4) İdari gözetime alternatif yükümlülüklere tabi tutulduğu, yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına gerekçeleri ile birlikte tebliğ edilir. Hakkında idari gözetime alternatif yükümlülükler getirilen yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir.

(5) Elektronik izleme yükümlülüğüne tabi tutulan yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı bu karara karşı sulh ceza hâkimine başvurabilir. Başvuru yabancının tabi tutulduğu idari yükümlülüğü durdurmaz. Sulh ceza hâkimi incelemeyi beş gün içinde sonuçlandırır. Sulh ceza hâkiminin kararı kesindir.

(6) İdari gözetime alternatif yükümlülüklere uymayan yabancılar idari gözetim altına alınabilir.

(7) Yabancıya teminat yükümlülüğü getirilmesi ve yabancının teminat süresi içerisinde mücbir sebepler ve mahkeme sürecinin sona ermemesi halleri saklı kalmak kaydıyla Türkiye'den çıkmaması durumunda teminat Hazineye irat kaydedilir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir."

17. 6458 sayılı Kanun'un *"Geri gönderme merkezleri"* başlıklı 58. maddesi şöyledir:

" (1) İdari gözetime alınan yabancılar, geri gönderme merkezlerinde tutulurlar.

(2) Geri gönderme merkezleri Bakanlık tarafından işletilir. Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Kızılay Derneği veya kamu yararına çalışan derneklerden göç alanında uzmanlığı bulunanlarla protokol yaparak bu merkezleri işlettirebilir.

(3) Geri gönderme merkezlerinin kurulması, yönetimi, işletilmesi, devri, denetimi ve sınır

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

dışı edilmek amacıyla idari gözetimde bulunan yabancıların geri gönderme merkezlerine nakil işlemleriyle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mahmut BALLI, Bilal ÇALIŞKAN, Yüksel NAVDAR'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, Irak uyruklu davacının, 12/08/2024 ile 07/03/2025 tarihleri arasında Gaziantep ilinde bulunan geri gönderme merkezinde haksız ve hukuka aykırı şekilde idari gözetim altında tutulduğundan bahisle 1.000 TL maddi, 200.000 TL manevi olmak üzere toplam 201.000 TL tazminatın idari gözetimin başladığı tarih olan 12/08/2024 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

21. Dava dosyasının incelenmesinden, davacı hakkında sınır dışı ve idari gözetim kararı verildiği, idari gözetim kararına karşı Gaziantep 6. Sulh Ceza Hakimliğinde dava açıldığı ve davanın reddedildiği, sınır dışı işleminin ise İstanbul 1. İdare Mahkemesinin 05/02/2025 tarih ve E.2024/3504, K.2024/462 sayılı kararıyla iptal edildiği, 12/08/2024 tarihinden itibaren idari gözetim altında tutulduğu iddia edilen davacının 07/03/2025 tarihinde tahliye edildiği, dolayısıyla Gaziantep İl Göç İdaresi Geri Gönderme Merkezinde 12/08/2024 ve 07/03/2025 tarihleri arasında toplam 207 gün boyunca haksız yere idari gözetim altında tutulduğu ileri sürülerek 1.000 TL maddi, 200.000TL manevi olmak üzere toplam 201.000 TL tazminatın ödenmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

22. Olayda; açılan davanın, davacı hakkında 6458 sayılı Kanun uyarınca idari gözetim altına alınması nedeniyle uğranıldığı öne sürülen maddi ve manevi zararların tazmini istemine yönelik olduğu, istemin 5271 sayılı Kanun kapsamında bulunmadığı, 6458 sayılı Kanun'da da idari gözetim kararına karşı sulh ceza hakimine başvurulacağı düzenlenmiş olup, aynı işlemden kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılacağı, ancak, Mahkememizin adli yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı gözetildiğinde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Gaziantep 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 17/12/2025 tarih ve D.İş No: 2025/8049 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Gaziantep 6. Sulh Ceza Hakimliğinin 17/12/2025 tarih ve D.İş No: 2025/8049 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden DQfdnpm - EEftWYc - 9BWrUWS - WkGIJ4= ile erişebilirsin